

SOCIETAT ▶ BAGES

Noves excavacions treuen a la llum la torre primigènia del Castellet de Sant Vicenç

► Les restes, probablement originàries dels segles IX-X, s'han trobat lluny de l'estructura actual més moderna, contràriament al que es pensava

Jordi Escudé

SANT VICENÇ DE CASTELLET

■ Les prospeccions que des de començament d'any s'estan fent al turó de Castellet de Sant Vicenç han desvelat la ubicació de la torre de guaita primigènia del conjunt monumental, probablement dels segles IX-X i de la qual es tenia constància documental però no s'havia localitzat mai. La troballa ha sorprès perquè inicialment es buscava a sota o a prop d'on hi ha la torre actual, dels segles XIV-XV, «i ens ha aparegut a l'altra banda», explica el director de la intervenció que realitza Arqueòlegs.cat de Manresa, Òscar Trullàs. L'antiga torre s'ubica a l'extrem nord del turó, lluny de l'actual, que és més al sud (darrere l'ermita i la casa de l'ermità).

La investigació forma part d'una segona fase d'excavacions, que l'any passat ja van treure a la llum una necròpoli amb les restes de vuit individus enterrats en dos nivells, un del segle XI i l'altre del XII. Es van trobar a tocar de l'actual ermita i es vincularien a l'antic castell, del qual hi ha referències de com a mínim l'any 1001, i que els arqueòlegs també estan investigant. Les prospeccions que es fan ara enllacen amb l'espai ja excavat de la necròpoli i continuen cap al pla de la senyera, on hi havia el castell i on s'ha trobat

la torre.

És una torre «peculiar», diu Trullàs, perquè es va haver d'adaptar a la forma que presenta l'extrem del turó. En aquella època, «normalment eren rectangulars, o quadrades, i aquesta té una planta quasi octogonal que ressegueix el terreny» en un punt complicat per l'orografia, però que es va escollir perquè era el més estratègic. Tanmateix, aquesta inestabilitat hauria estat el motiu de canvi mig segle més tard: «potser per un terratrèmol, per l'erosió del terreny, o per un conflicte bèl·lic, la torre hauria caigut», i davant la impossibilitat de refer-la al mateix lloc «van buscar l'única vessant elevada del turó» que al segle XIV quedava lliure de construccions, i es va triar el lloc on hi ha l'actual.

Es desconeix la data exacta de la torre primigènia, però consta en la documentació relativa al castell del segle XI i tot indica que ja hi era. I és que «l'habitual era fer primer una torre defensiva i de guaita i anar construint la resta d'àmbits», afegeix Trullàs. Per això s'apunta entre els segles IX i X, si bé es podrà precisar més quan s'examini la fonamentació.

Un gran castell i diverses estances

Les excavacions actuals també han posat al descobert restes del castell medieval entre la torre primigènia i l'ermita, per bé que segurament continuava fins a l'actual casa de l'ermità, amb una lon-

La torre original es va construir al punt més estratègic del turó, però en un terreny massa inestable

gitud d'uns 30 metres. Era «un gran castell i dels més antics de la zona», diu Trullàs, i probablement d'una sola planta.

El que ara ha sortit a la llum és la zona més noble del castell, on es diferencien quatre estances. Hi havia una sala gran diàfana «que servia de menjador o per rebre autoritats», explica l'arquitecte i cap dels serveis territorials de l'Ajuntament de Sant Vicenç, Jordi Vall, «i per les restes dels pilars que s'han trobat, estaria coberta amb voltes». També s'intueix que hi havia «una balconada cap a la vall del Llobregat». La resta d'estances no s'han identificat: «Si trobem indicis de llocs on es podia haver fet foc, tindrem la cuina, i amb la ceràmica, potser ubicarem el celler», apunta Vall. Trullàs afegeix que més enllà d'aquesta zona noble, n'hi hauria una de més productiva, amb la cisterna (sota l'ermita), i més cap a la casa de l'ermità, alguna cavallerissa i algun graner».

Davant la quantitat de troballes, les excavacions s'allargaran més del previst, per tenir més dades de la torre i el castell i amb la possibilitat de trobar assentaments ibers.

Imatge aèria del turó de Castellet, ahir, amb l'ermita i la torre actual a l'esquerra, i les restes del casell i de la torre primigènia a l'extrem oposat

OSCAR BAYONA

L'equip d'arqueòlegs treballant ahir a la zona de l'antic castell

SOLERGIBERT

Nova imatge pel millor Toc de la nostra història.
Una suma de plaers...

AJUNTAMENT DE SANT VICENÇ

JORDI ESCUDÉ SANT VICENÇ DE CASTELLET

■ Les prospeccions actuals al turó de Castellet, que s'havien d'acabar la setmana que ve, s'allargaran un temps més per poder completar la investigació, tot i que en principi no se n'espera cap altra fase. Les excavacions (amb les posteriors anàlisis de les troballes) donaran pas a la consolidació dels diversos elements del conjunt monumental, i tot plegat culminarà amb la seva museïtzació i obertura al públic, que si tot va bé es podria iniciar cap al 2022, apunta la regidora de Cultura de Sant Vicenç, Sílvia Vila.

El més immediat serà la conti-

nüitat de les excavacions a la zona de la torre primigènia, el castell i l'espai on es va trobar la necròpoli, i en paral·lel, de cara a la setmana que ve, es preveu l'aprovació del projecte de consolidació de l'ermita (es té constància que ja existia el segle XII, tot i que l'edificació actual és més recent, després que unes ampliacions i reformes efectuades el segle XVIII canviessin l'orientació de l'església original).

Les visites, més endavant

L'actuació consistirà a consolidar els fonaments, es reforçaran les voltes, es renovarà la coberta, i s'habilitarà un espai transitable

amb paviments i il·luminació, tot i que la museïtzació d'aquest espai no es farà fins més endavant, juntament amb la de la casa de l'ermità i la torre de guaita actual, explica l'arquitecte Jordi Vall.

Pel que fa a les troballes, encara s'ha d'estudiar si s'exposaran i com. La necròpoli es podria ensenyar amb una passera per veure les fosses amb la possible reconstrucció d'algun esquelet, i tampoc no es descarta habilitar una part transitable que mostri restes del castell i la torre primigènia, per bé que no hi ha cap projecte definit. La torre actual i la casa de l'ermità es vincularien al Geoparc.

OSCAR BAYONA

Sílvia Vila i Jordi Vall, drets, observant les prospeccions

OSCAR BAYONA

L'antiga necròpoli posarà al descobert més cossos

► Les prospeccions actuals donen continuïtat a les excavacions que l'any passat van treure a la llum la necròpoli medieval, «i es trobaran més cossos perquè ja s'ha localitzat alguna resta més», assegura el director de la intervenció, Òscar Trullàs. De moment, però, s'estan delimitant les fosses amb previsió que els propers dies es destapin les noves restes. Tot indica que seran de la mateixa època que els dos grups d'individus ja trobats, entre els segles XI i XII.

SANFELIU COMERCIAL

Solucions Integrals per a la Logística

VENDA - LLOGUER - REPARACIÓ - MANTENIMENT DE: CARRETONS ELEVADORS, MÀQUINES D'INTERIOR I PLATAFORMES

DIÈSEL
Lloguer des de
320 €/mes
IVA no inclòs

ELÈCTRIQUES 3/4 RODES
Lloguer des de
350 €/mes
IVA no inclòs

Lloguer L/P
Lloguer opció compra
Lloguer per dies
Renting
Leasing
Recompra usades
Unitats de demostració i ocasió
AGV
Plataformes

TRANSPALETES
Lloguer des de
120 €/mes
IVA no inclòs

APILADORS
Lloguer des de
120 €/mes
IVA no inclòs

GAS GLP
PER TREBALLAR DINS I FORA
Lloguer des de
320 €/mes
IVA no inclòs

Tot tipus de
transpalets manuals
des de **257 €**
IVA no inclòs

PROVA'NS

Tel. 662049706
Sant Joan d'en Coll, 52
08243 MANRESA

ELÈCTRIC/DIÈSEL
Lloguer de plataformes des de
29 €/dia
IVA no inclòs

Equipament Atex
Gestor de flotes
Garantia
Manteniment multimarca
Pressupost sense compromís
S.A.T. Mòbil
Full-service
Unitats de Back-up
Sistemes automàtics de seguretat

La nostra solidesa, la seva tranquil·litat!

